

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
Національної академії педагогічних наук України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Педагогічний факультет Карлового університету (м. Прага, Чехія)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
Державний Університет «Utena College» (м. Утена, Литва)
Гуманітарний-педагогічний коледж
Мукачівського державного університету

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VII Міжнародної
науково-практичної конференції
26-27 жовтня 2023 року

Україна, Мукачево 26-27 жовтня 2023 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 25 жовтня 2023 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (м. Ужгород);

Теличко Наталія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-27 жовтня 2023 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 452 с.

ISBN 978-617-7495-53-5

У збірнику представлено тези доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку закладів загальної середньої та вищої освіти, освіти дорослих і професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова); Гоблик В. В. – д.е.н., професор; Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., професор; Молнар Т. І. – д.пед.н., доцент; Горват М. В. – к.пед.н., доцент; Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент; Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2023

DR. ERDEI G. VÁLTOZÁSOK? ÚJ IRÁNYOK? VAGY MINDEN A RÉGI? – A DEBRECENI EGYETEM FELNŐTTKÉPZÉSE.....	14
DR. PÁLFI S. RESEARCH ON CHILDREN'S RIGHTS IN HUNGARIAN KINDERGARTENS	15
MATULČÍK J. KOMPARATÍVNY VÝSKUM A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA V EDUKÁCII DOSPELÝCH	16
SAKALOVÁ B. VÝCHOVA K ZDRAVIU A ZDRAVOTNÁ GRAMOTNOSŤ NA PRIMÁRNOM STUPNI VZDELÁVANIA.....	18
SHEVCHENKO – LEDYAN C. CONTROL AND SUPERVISION OVER THE EXECUTION OF JUDGMENTS OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS.....	20
SHEVCHENKO – LEDYAN C. SPAIN: RESPECTING HUMAN RIGHTS	22
CHOVRIY S. TRAINING OF PEDAGOGICAL PERSONNEL FOR THE SYSTEM OF PROFESSIONAL EDUCATION IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION	24
CHOVRIY S., HAVOR A. THE ESSENCE OF THE “EMOTIONAL INTELLIGENCE” CONCEPT IN THE CONTEXT OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH	26
DR. PALLAY K., DR. MOLNAR F. THE IMPACT OF THE RUSSO-UKRAINIAN WAR ON THE STUDENT MOBILITY WITH STUDY PURPOSES FROM TRANSCARPATHTIA (UKRAINE)	28
HERTSOVSKA N., BIZHKO A. THE ROLE OF DISCOURSE COMPETENCE IN THE PROCESS OF LANGUAGE IMPROVEMENT	30
KHMYZOVA O. USING TED TALKS FOR IMPROVING LISTENING COMPREHENSION SKILLS	32
KRAVCHENKO T. THE CHALLENGES OF SCIENTIFIC COMMUNICATION IN THE DIGITAL AGE	33
ЩЕРБАН Т.Д., АНТОНІК Є.М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАЛЕЖНИХ ВІД СПІЛКУВАННЯ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....	35
ЩЕРБАН Т.Д., ДАНКАНИЧ А.А. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРА СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У РАМКАХ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ»	37
ЩЕРБАН Т.Д., ДОЛИНАЙ Т.Т. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРИЧИНИ АГРЕСИВНОГО СПІЛКУВАННЯ ПАЦІЄНТА З ЛІКАРЕМ.....	39
ЩЕРБАН Т.Д., САМОЙЛОВ О.С. СХИЛЬНІСТЬ ДО СЕЛФІ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	41
ЩЕРБАН Т.Д., ХОМА П.П. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПЕДАГОГІЦІ.....	43
АВШЕНЮК Н.М. ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ.....	45

АЛМАШІЙ К.М., БЛИК О.В. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО СПРИЙМАННЯ СВІТУ ЧЕРЕЗ ЖИВОПИС У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	47	БЛИК О.В., ДУДЛА Т.В. ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ МАЛЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОБРАЗОТВОРЧИХ НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	86
АЛМАШІЙ Е.В., ТЯГУР А.В. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ЛЕПБУКІВ ЯК ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРИЙОМУ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	49	БЛИК О.В., МАКСИМЕЦЬ В.В. ОЗНАЙОМЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ВИДАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	89
БАБИНЕЦЬ Д.В., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	51	БЛИК О.В., МАХЛИНЕЦЬ А.І. ВПЛИВ ЖИВОПИСНИХ ТВОРІВ НА МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ.....	91
БАРНА Х.В., ВЕЛИЧКАНИЧ М.В. ПЕРЕДУМОВИ ВИХОВАННЯ САМОСТІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ	53	БЛИК О.В., ПАНЬКАНИНЕЦЬ Т.С. РОЗВИТОК КРЕАТИВНОЇ КОГНІТИВНОЇ АКТИВНОСТІ ЧЕРЕЗ НЕТРАДИЦІЙНІ ПРИЙОМИ МАЛЮВАННЯ.....	93
БАРНА Х.В., КОСТЮК М.О. ОСОБЛИВОСТІ СІМЕЙНИХ УЯВЛЕНЬ ПРО ІНКЛЮЗИВНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	55	БЛИК О.В., РОГАЧ Р.В. ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	96
БАРНА Х.В., ЛУПАК В. ТЕОРЕТИЧНИЙ ВИМІР ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	57	БЛИК О.В., СКИБА І.В. АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ВИМІР	98
БАРНА Х.В., ОРЯБКО О.Ф. РОЛЬ ТЕАТРАЛЬНО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РОЗШИРЕННІ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	59	БЛИК О.В., ТОМАШ І.І. ВИЯВЛЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ОБДАРОВАНОСТІ УЧНІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ	100
БАРЧІЙ М.С., ВОРОНОВА О.Ю. РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО	60	БЛИК О.В., ЧАЙКОВСЬКА К.Р. ДОСЛІДЖЕННЯ КЛЮЧОВИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ АСПЕКТІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА УСПІШНІСТЬ ІНТЕГРОВАНИХ УРОКІВ З МУЗИКИ ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	103
БАСАРАБ В.В., КОРОЛЬ Н.В. ЗАСОБИ ХУДОЖНЬОЇ ПРАЦІ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	63	БЛИК О.В., ЧІРІ С.С. ФОРМУВАННЯ КОНСТРУКТИВНОГО МИСЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ШЛЯХОМ ПІДВИЩЕННЯ ЇХНІХ НАВИЧОК АНАЛІЗУ ТА ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	105
БАСАРАБ В.В., КУЦИК О.Г. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ ХУДОЖНЬОГО КОНСТРУЮВАННЯ	66	БЛИК О.В., ЧІРІ С.С. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ТВОРЧОГО СПРИЙНЯТТЯ НА ПРОЦЕСИ МИСТЕЦЬКОГО ВИРАЖЕННЯ ТА ТВОРЧОСТІ	107
БАРАНОВСЬКА О.В., КЛЕНОВСЬКА В.В., ЛАЛАК Н.В. ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ПАРТНЕРСТВА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА СІМ'Ї	68	БЛИК О.В., ШТЕФАНЬО Ж.М. ВПЛИВ СУЧАСНОГО ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА НА ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНИХ СМАКІВ ШКОЛЯРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	110
БЕДЕВЕЛЬСЬКА М.В. РОЛЬ СЛОВАЦЬКОЇ МОВИ В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	71	БОБАЛЬ Т.І., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПРИРОДИ	112
БЕРЕЖНА С.І. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ОСОБИСТІСНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТАРШОКЛАСНИКІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ.....	72	БОЙКО А.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. АНАЛІЗ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ВІДНОШЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ПРОБЛЕМ МОДЕЛЮВАННЯ УРОКУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	114
БЕСПАЛЬКО В.В., КАРНАКОВА Г.О. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ МУЗИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИКОНАВСЬКОМУ АСПЕКТІ... ..	75	БОКША Н.І., АНДРЕЙЧИК М.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА УРОКАХ ТА У ПОЗАУРОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	117
БЕСПАЛЬКО Л.А., БЛИК О.В. ЗОБРАЖУВАЛЬНА ТВОРЧІСТЬ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	78	БОКША Н.І., ГРЕШКО В.В. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНОСТЬ ЯК ЗАСІБ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	119
БЄЛІЧКО А.М., БЛЮК О.Г. ЗАГАЛЬНЕ НЕДОРОЗВИНЕННЯ МОВЛЕННЯ: ПОНЯТТЯ І ПРИЧИНИ	80	БОКША Н.І., ПИЛИПКО К.А. ГУРТКОВА РОБОТА ЯК ФОРМА ПОЗАУРОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	121
БІГУН Л.І., БЛИК О.В. ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ТА ВАГОМОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ У СТИМУЛЮВАННІ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС УРОКІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	84		

Отже, ми проаналізували теоретичні основи даної проблеми та обґрунтували деякі положення і твердження щодо неї. Результати нашого дослідження дають підстави стверджувати, що ефективність формування творчого мислення учнів початкової школи залежить від постійного вмілого застосування завдань творчого характеру, де поєднується цілеспрямована робота вчителя та учнів

Список використаних джерел

1. Бондаренко Г. Уроки мислення як засіб формування творчих здібностей молодших школярів. *Початкова школа*. 1999. №5. С.51-53.
2. Виготський Л.С Про дитячу творчість. URL.: <https://naurok.com.ua/stattya-l-s-vigotskiy-pro-dityachu-tvorchist-19444.html>

КАС'ЯНЕНКО О.М.,
КОРОЛЬ А.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ТВОРИ ЖИВОПИСУ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

На сучасному етапі розвитку дошкільної освіти одними з важливих завдань є формування мовленнєвої компетентності дитини-дошкільника та розвиток її творчих здібностей. Без виховання естетично грамотної людини, здатної розуміти й оцінювати мистецтво, без пробудження в дітей творчого початку неможливе становлення цільної, гармонійно розвиненої та творчо активної особистості.

Картини, картинки, ілюстрації до літературних та фольклорних творів застосовують в освітньому процесі як засіб розумового (ознайомлення з довкіллям, розвиток уяви, сприймання, уваги, мислення, мовлення, формування інтелектуальних здібностей, сенсорний розвиток), естетичного (розвиток художньо-естетичного сприймання, формування емоційної чутливості, збагачення емоційно-чуттєвої сфери та мовленнєвого (розвиток художньо- комунікативних здібностей, стимулювання ініціативи висловлювання, опанування різних типів зв'язного мовлення) виховання. Ефективним засобом розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку є твори живопису. Вони викликають у дітей бажання поговорити про зображену ситуацію, природу, персонаж, це наштовхує їх на розповідь, активізує досвід, у дітей з'являється потреба висловитись, розповісти про свої спостереження, враження. Відбувається складна розумова діяльність, в якій мають місце аналіз, синтез, порівняння, умовивід. [2]

Важливою є роль творів живопису в навчанні дітей розповідання. Картина стимулює дітей до складання розповіді, мовчазне розглядання творів живопису неможливе. Розглядаючи репродукцію картини, дитина весь час говорить. Науковці радять частіше розмовляти з дітьми за змістом картин, це навчить їх самостійного розповідання; визначають низку чинників, що впливають на глибину та адекватність сприймання дітьми картин, а саме: рівень розвитку художньо-естетичного сприймання дитини, її життєвий та художній досвід, доступність для розуміння змісту і тематики картини, а також правильна організація роботи [3].

Н.В. Гавриш у своїх працях твори живопису виокремлює як один із головних атрибутів навчального процесу в дошкільному закладі. Картини необхідно застосовувати як засіб розумового (ознайомлення з довкіллям, розвиток уяви, сприймання, уваги, мислення, мовлення, формування інтелектуальних здібностей, сенсорний розвиток), естетичного (розвиток художньо-естетичного сприймання, формування естетичної чутливості, збагачення емоційно-чутливої сфери) та мовленнєвого (розвиток художньо-комунікативних здібностей, стимулювання ініціативи висловлювання, опанування різних типів зв'язного мовлення) виховання [2].

Внесення елементів творчості в розповідь за твором живопису є одним із підготовчих етапів навчання творчого розповідання на словесній основі. Необхідно застосовувати принцип індивідуального підходу до дітей у навчанні розповіді. Важливо пам'ятати про можливості окремих дітей варіювати прийоми навчання розповіді, поєднувати її із завданням, даним всім дітям. Так, під час складання розповідей дітям важко дається логічний, повний і образний опис зображеного. Опис – один із різновидів усного мовлення [1].

Визначають проблеми, які виникають у навчанні дітей опису і чим вони спричинені, про які йдеться в статті «Розвиток описового мовлення» (психолінгвістичний аспект), де висвітлені *особливості* описового мовлення дітей. У своїх працях вищезазначені дослідники виділяють зокрема:

- відсутність (повна чи часткова) у мовленні дітей логіко-синтаксичних зв'язків;
- підміна описових характеристик;
- діти майже не використовують описові прислівники для характеристики зображеного;
- вживання надмірної кількості однотипних конструкцій, найчастіше простих непоширених, рідше – поширених речень.
- рідко вживають означення при додатках, адже не можуть вчасно вибудувати цю конструкцію подумки і зв'язано викласти на слова.
- рідко використовують у складносурядних реченнях сполучники «а» та «але»;

– найчастіше замінюють їх сполучником «і», виділяючи зміст лише інтонаційно;

– майже не вживаються дітьми для опису номінативні та безособові речення;

– майже не вживається в мовленні дітей відношення належності, об'єктивності та означальності, що виражається граматичним зв'язком керування [4;5].

Нерідко дитина не спроможна дібрати необхідні слова для описування зображення та підміняє їх жестикуляцією та мімікою.

Провідну роль у навчанні дитини будь-чого відіграє відповідний зразок для наслідування. У методиці розвитку мовлення дітей провідним прийомом навчання опису та розповідання за твором живопису традиційно вважається зразок розповіді, опису вихователя. У навчанні старших дошкільників зразок використовують лише в поодиноких випадках, коли того вимагає ситуація. У методичній літературі велике значення під час навчання дітей розповідання за творами живопису надається складанню плану розповіді. Спочатку педагог разом із вихованцями детально аналізує складений ним план, потім пропонує складати план самостійно, тобто здійснюється поступовий перехід від повного наслідування зразка до усвідомлення або напівсвідомого наслідування алгоритму дій, самостійного складання розповіді. Важливо, щоб допомога вихователя була лише тлом, з'єднувальним ланцюжком, який допомагає поєднати окремі слова у зв'язні речення, судження, не гальмує самостійності.

Таким чином, важливим завданням розвитку мовлення дошкільників є набуття вміння самостійно складати розповіді за творами живопису. Цей процес відбувається поступово, протягом усього перебування в дошкільному закладі за умови систематичного навчання. Розповідь дитини за творами живопису – складна розумова діяльність, що потребує участі всіх психічних процесів.

Список використаних джерел

1. Білан О.І. Навчаємо розповідати за ілюстраціями (старший дошкільний вік): Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 160 с.
2. Гавриш Н.В. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят. К.: Шкільний світ, 2006. 119 с.
3. Гордій Н. М., Корякіна І. В. Живопис як засіб розвитку мовленнєвої компетентності дітей шостого року життя. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, (3(326)). 2019. С.15-26.
4. Зданевич Л.В. Погрібняк Н.В.. Розвиток зв'язного мовлення дітей дошкільного віку засобами творів живопису. Запоріжжя: ТОВ «ЛПРС» ЛТД, 2009.120 с.
5. Калмикова Л.О. Розвиток описового мовлення. Психолінгвістичний аналіз. *Дошкільне виховання*. 2003. № 4. С.19.

ПРИНЦИПИ СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Сучасні наукові підходи до організації супроводу дітей з ООП переконливо доводять, що вчасно організована психолого-педагогічна допомога здатна попередити появу наступних відхилень у розвитку дитини, і забезпечити максимальну реалізацію її реабілітаційного потенціалу.

Процес супроводу дітей з ООП – це цілеспрямована, організована система діяльності психологів, педагогів, фахівців-спеціальних педагогів щодо забезпечення оптимальних умов життєдіяльності дітей відповідно до їх віковими та індивідуальними особливостями, рівня актуального розвитку, станом соматичного й нервово- психічного здоров'я [2].

Цілі та завдання супроводу дітей з ООП послугуються правилами, вимогами до діяльності, що виокремлюються з закономірностей освітнього процесу, тобто педагогічні принципи. Принципи – першооснова, відображають вимоги до організації діяльності (корекційно-логопедичної та психолого-педагогічної), визначають її напрямки, прикінцеву мету і результати діяльності.

Основними принципами супроводу дітей з порушеннями мовлення стають:

Принцип системності корекційних, реабілітаційних та розвиткових завдань, системність та взаємозумовленість завдань відображають взаємозв'язок розвитку різних сторін особистості дитини та нерівномірність їх розвитку. Закон нерівномірності (гетерохронності) розвитку особистості дитини відображає те, що кожна дитина знаходиться на різних рівнях розвитку в різних станах в одному і тому ж віковому періоді: на рівні благополуччя – відповідає особливостям нормотипового розвитку; на рівні ризику, тобто загрози виникнення проблеми розвитку; на рівні актуальних труднощів розвитку, які об'єктивно спостерігаються порівняно з нормотиповим розвитком. Відтак під час визначення цілей та завдань корекційно- логопедичного супроводу важливо прогнозувати позитивний результат діяльності, майбутні вторинні порушення й подальший розвиток дитини.

Принцип врахування індивідуальних та вікових особливостей дитини. Під час корекційно-логопедичного супроводу дітей з порушеннями мовлення важливо визначити етапи, шляхи, способи й засоби супроводу, зіставлення рівня розвитку дитини з урахуванням її порушень розвитку.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>